

Jaarrekening 2017

Stichting Altrecht

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Geconsolideerde jaarrekening	3
5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
5.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7-14
5.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	15-25
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	26
5.1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	27
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	28
5.1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	29-31
5.1.10 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening (WNT)	32-33
5.1.11 Enkelvoudige balans per 31 december 2017	34
5.1.12 Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	35
5.1.13 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	36
5.1.14 Toelichting op de enkelvoudige balans	37-47
5.1.15 Enkelvoudige mutatieoverzicht materiële vaste activa	48
5.1.16 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	49
5.1.17 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	50
5.1.18 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	51-53
Ondertekening	54
5.2 Overige gegevens	55
5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	56
5.2.2 Gebeurtenissen na balansdatum	56
5.2.5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

(bedragen in duizenden €)

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	89.874	83.869
Financiële vaste activa	2	857	4.846
Totaal vaste activa		90.731	88.715
Vlottende activa			
Voorraden	3	14	0
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	19.101	17.381
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	5	1.447	4.794
Overige vorderingen	6	39.428	30.798
Liquide middelen	7	19.687	4.857
Totaal vlottende activa		79.677	57.830
Totaal activa		170.408	146.545
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	8	186	186
Algemene reserve		42.778	41.438
Totaal eigen vermogen		42.964	41.624
Aandeel derden		-744	-692
Totaal groepsvermogen		42.220	40.932
Voorzieningen			
Overige voorzieningen	9	8.861	4.997
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
	10	50.848	50.957
Negatieve Goodwill			
	11	10.050	0
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	12	58.429	49.659
Totaal passiva		170.408	146.545

(bedragen in duizenden €)

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	14	193.241	173.920
Subsidies	15	9.392	3.802
Overige bedrijfsopbrengsten	16	12.734	7.115
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>215.367</u>	<u>184.837</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	146.354	120.087
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	8.617	7.671
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	19	0	-611
Overige bedrijfskosten	20	56.565	53.941
Som der bedrijfslasten		<u>211.536</u>	<u>181.088</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		3.831	3.749
Financiële baten en lasten	20	-2.544	-3.591
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>1.287</u>	<u>158</u>
Aandeel derden	21	53	319
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.340</u></u>	<u><u>477</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve		1.287	158
Kapitaal		0	0
Aandeel derden		53	319
		<u><u>1.340</u></u>	<u><u>477</u></u>

(bedragen in duizenden €)

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			3.831		3.749
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen MVA	1	8.617		7.671	
- mutatie financiële vaste activa	2	3.698		1.094	
- mutaties voorzieningen	9	<u>3.864</u>		<u>-881</u>	
			16.179		7.884
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	3	-14		0	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten	4	-1.720		1.837	
- vorderingen	6	-8.630		3.815	
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	5	3.348		-1.953	
- negatieve goodwill	11	10.050		0	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	<u>4.851</u>		<u>-6.984</u>	
			7.885		-3.285
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>27.895</u>		<u>8.348</u>
Ontvangen interest	21	122		52	
Betaalde interest	21	-2.406		-2.426	
Resultaat deelnemingen	21	-207		-1.217	
Aandeel derden	22	<u>-53</u>		<u>-319</u>	
			<u>-2.544</u>		<u>-3.910</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			25.351		4.438
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-4.165		-5.608	
Correctie voorgaande jaren	1	-3		180	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	397		316	
Impairment vaste activa (terugname)	1	0		-611	
Investerings Fivoor BV per 01-04-2017	1	-10.851		0	
Vergoeding financiële vaste activa	2	<u>291</u>		<u>291</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-14.331		-5.432
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie bankkrediet	12	3.919		4.282	
Aflossing langlopende schulden	10	-7.852		-5.013	
Inbreng lening Fivoor BV 01-04-2017	10	<u>7.743</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			3.810		-731
Mutatie geldmiddelen			<u>14.830</u>		<u>-1.725</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			4.857		6.609
Stand geldmiddelen per 31 december			<u>19.687</u>		<u>4.857</u>
Mutatie geldmiddelen			14.830		-1.752

Toelichting:

Bij de opstelling van het kasstroomoverzicht is gebruik gemaakt van de indirecte methode

Het in 2017 proportioneel consolideren van Fivoor B.V. (42,5%) leidt tot aanzienlijke mutaties in 2017.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

De activiteiten van de Stichting Altrecht bestaan voornamelijk uit het ambulante en klinische behandelen van personen met psychiatrische stoornissen inclusief de daarbij behorende dienstverlening.

Vestigingsplaats

Stichting Altrecht is statutair gevestigd op Lange Nieuwstraat 119, 3512 PG Utrecht.
Kamer van Koophandel nummer: 30161681

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Altrecht heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld op 8 juni 2018
De Raad van Toezicht van de Stichting Altrecht heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd op 11 juni 2018

Groepsverhoudingen

Stichting Altrecht te Utrecht staat aan het hoofd van de Groep.

Tot de groep behoren de volgende entiteiten:

- Stichting Altrecht
- Altrecht Participaties BV

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van de Regeling verslaggeving WTZi, de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 Zorginstellingen, Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Continuïteitsveronderstellingen

De jaarrekening 2017 is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Er is echter sprake van onderstaande condities die duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling en dat daardoor Altrecht mogelijk niet in staat zal zijn in het kader van de normale bedrijfsvoering haar activa te realiseren en haar verplichtingen na te komen.

De Raad van Bestuur is van mening dat de continuïteit van Altrecht een realistisch uitgangspunt is en dat de jaarrekening op deze basis opgemaakt en vastgesteld kon worden, ondanks de risico's die hierna geduid worden.

Met de BNG Bank zijn langlopende leningsfaciliteiten en een rekening-courant faciliteit afgesloten. Deze faciliteiten zijn nader toegelicht in paragraaf 5.1.5.10 (toelichting langlopende leningen) en 5.1.5.12 (niet in de balans opgenomen verplichtingen) van de jaarrekening. Ten behoeve van deze financiering zijn met de BNG Bank de volgende convenanten afgesloten:

- Debt Service Coverage Ratio (norm 2017: > 1,4)
- Solvabiliteit (norm 2017: > 17%)

Het niet voldoen aan de convenanten/ ratio's kan leiden tot opeising door de BNG Bank van de getrokken faciliteiten.

Altrecht voldoet ruimschoots aan de solvabiliteitsnorm 2017 (realisatie: 24,5%).

Altrecht heeft in 2017 een positief resultaat gerealiseerd van € 1,3 miljoen, wat lager is dan begroot als gevolg van het onvoldoende realiseren van geplande besparingen en het niet vollopen van de contracten met zorgverzekeraars (achterblijvende productie). De incidentele baten en lasten resulteren per saldo in een 'eenmalige' bate van € 4,7 miljoen en een genormaliseerd resultaat van €3,4 miljoen negatief. Als gevolg hiervan heeft Altrecht niet voldaan aan de DSCR-norm 2017 (realisatie: 0,91).

De BNG Bank heeft voor het niet voldoen aan de DSCR-norm 2017 een waiver verstrekt, waarbij is aangegeven dat zij tot 1 juli 2019 vooralsnog geen gebruik zal maken van haar formele recht van opeising. Als voorwaarde heeft de BNG Bank de rekening-courant limiet verlaagd van €21,9 miljoen (per 31 december 2017) naar €15,0 miljoen (vanaf 15 mei 2018) en in stappen verder verlaagd tot €12,0 miljoen (vanaf 1 januari 2019) en €10,0 miljoen (vanaf 1 januari 2020).

De Raad van Bestuur van Altrecht heeft de waiver, als gevolg van de verlaging van de kredietfaciliteit, vooralsnog niet ondertekend en is in gesprek met de BNG Bank over de implicaties hiervan en de benodigde aanpassingen van deze verlaging met het oog op de liquiditeitsbehoefte.

Op basis van de resultaten over het eerste kwartaal 2018 is het vooralsnog onzeker of Altrecht kan voldoen aan de DSCR-norm per 31 december 2018 (norm: > 1,4). Geprognostiseerd voor heel 2018 komt de DSCR 2018 uit op circa 1,3.

De ontwikkelingen in het eerste kwartaal 2018 zijn aanleiding geweest voor de Raad van Bestuur om een herstelplan 'Altrecht Groen' te ontwikkelen gericht op een structureel positief rendement en een sterke verbetering van de liquiditeitspositie. Het herstelplan heeft de volgende pijlers:

- Verhogen van de productiviteit in het primaire proces
- Beheersing van het ziekteverzuim
- Kostenbesparingen en reorganisaties
- Sturen op een gemiddelde prijs per cliënt en schadelast zoals afgesproken met respectievelijke verzekeraars
- Adequate financiële sturing en liquiditeitsplanning
- Optimaliseren van de zorgadministratie

Er is onzekerheid of Altrecht binnen haar kredietlimiet blijft eind 2018 en gedurende de eerste 6 maanden van 2019 op moment dat de hierboven genoemde maatregelen ter verbetering van het resultaat onvoldoende effect resulteren.

(bedragen in duizenden €)

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van Stichting Altrecht opgenomen samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarin zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Altrecht direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stichting Altrecht, Utrecht
- Altrecht Participaties BV, Utrecht

Per 1 januari 2014 is Altrecht Participaties BV opgericht waar alle participaties van Altrecht zijn ondergebracht.

De volgende stichtingen en vennootschappen zijn in Altrecht Participaties BV ondergebracht:

- Indigo Midden-Nederland BV, Utrecht 75 %
- Fivoor BV 42,5 % (Altrecht Aventurijn BV)
- AI Service BV, Den Dolder 100%
- Stichting Centrum voor Arbeid en Gezondheid Midden Nederland (A&G), Zeist 100%

De rechtspersoon AI Schoon BV is per 25 september 2017 ontbonden en beëindigd.

Parnassia Groep B.V. (middels PG Zorgholding B.V.) heeft samen met Stichting Aandeelhouderschap De Kijvelanden (hierna De Kijvelanden) eind 2014 Fivoor B.V. opgericht. Fivoor B.V. heeft ten doel het oprichten, instandhouden en exploiteren van een of meerdere forensische psychiatrische klinieken en het verlenen van ambulante forensische zorg. In 2015 is ook Altrecht via Altrecht Aventurijn B.V. onderdeel geworden van dit samenwerkingsverband in Fivoor B.V.

Eind 2016 was de aandelenverhouding binnen Fivoor B.V. als volgt: PG Zorgholding 42%, Kijvelanden 31% en Altrecht 27%. De zeggenschap van de aandeelhouders is gelijk. In de aandeelhoudersovereenkomst artikel 9 a.i. is vastgesteld dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt. Mochten partijen besluiten dat ontbinding moet plaatsvinden, dan ontvangen alle partijen hun materiële inbreng terug.

Uitmo 2016 had de evaluatie over het ontbinden of doorgaan met Fivoor .V. door de aandeelhouders van Fivoor B.V. nog niet plaatsgevonden. Het gevolg hiervan was dat de waardering van de respectievelijke aandelenbelangen in Fivoor B.V. per 31 december 2016 gelijk was gesteld aan de oorspronkelijke inbreng. Aandeelhouders konden immers (nog) geen andere financiële rechten doen gelden aan hun aandelenbelang in Fivoor B.V.

In april 2017 hebben de aandeelhouders van Fivoor B.V. besloten om door te gaan met Fivoor B.V. Hierbij is ook besloten dat de aandelen van De Kijvelanden verdeeld zouden worden over de andere aandeelhouders. De aandelenverhouding binnen Fivoor B.V. is nu als volgt: PZ Zorgholding 57,5% en Altrecht 42,5%. Daarnaast is een prioriteitsaandeel uitgegeven aan Stichting Prioriteit Fivoor.

Doordat binnen Fivoor B.V. sprake is van gelijke zeggenschap kwalificeert Fivoor B.V. niet als groepsmaatschappij maar als een joint venture. Met ingang van april 2017 is Fivoor B.V. in de jaarrekening van Stichting Altrecht proportioneel mee geconsolideerd (42,5%).

In 2015 is ook Altrecht via Altrecht Participaties B.V. onderdeel geworden van Fivoor B.V.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties zijn ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Fivoor BV is partieel per 1 april 2017 meegenomen in de geconsolideerde cijfers aangezien op die datum het voorgenomen besluit tot vorming van Fivoor BV is bekrachtigd. Het resultaat van Altrecht Aventurijn BV tot 1 april 2017 is opgenomen als deelnemingsresultaat

Indigo Midden-Nederland BV, AI Service BV en Stichting Centrum voor Arbeid en Gezondheid Midden Nederland zijn volledig meegenomen in de geconsolideerde cijfers.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

Het groepshoofd Stichting Altrecht is aan te merken als verbonden partij.

De Stichting heeft de volgende verbonden Stichtingen en Vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Stichting Cliënten-Steunfonds Altrecht, Zeist

Kernactiviteit:

"het verlenen van (financiële) steun aan activiteiten op het gebied van ontspanning en dienstverlening in de ruimste zin van het woord ten behoeve van (ex) psychiatrische patiënten met name ten behoeve van (ex) patiënten van de Stichting Altrecht, gevestigd te Utrecht, alsmede het verlenen van financiële steun teneinde hun deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen en voorts ook hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord".

Eigenvermogen 31-12-2017 bedraagt € 277; Resultaat 2017 bedraagt € 76 negatief.

- Stichting Het Vijfde Seizoen, Zeist

Kernactiviteit:

"Het aanbieden van werkruimte, huisvesting en leeftocht aan kunstenaars, teneinde hen de gelegenheid te bieden om hun kunstenaarschap uit te oefenen."

Eigen vermogen bedraagt per 31-12-2017 € 26 positief. Resultaat 2017 bedraagt € 29 negatief.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

- Stichting Kunstenaarsverblijf Vijfde Seizoen, Zeist
Deze stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het beschikbaar stellen van een werkruimte en huisvesting voor bepaalde tijd op de condities die deze stichting met (gegadigde) kunstenaars overeenkomt en anderzijds scheppen van gunstige voorwaarden voor het verrichten van de beoogde activiteiten.
De in het Vijfde Seizoen verblijvende kunstenaars onderhouden directe contacten met de leefgemeenschap voor vermelde instelling/stichting.
Eigen vermogen 31-12-2017 bedraagt € 19 positief; Resultaat 2017 bedraagt € 23 negatief.
- Stichting Beheer Cliëntengelden Altrecht, Den Dolder
De doelstelling van deze stichting is het krachtens de overeenkomst administreren en beheren van goederen en gelden van cliënten van de Stichting Altrecht.
Eigen vermogen 31-12-2017 bedraagt € 18 positief; Resultaat 2017 bedraagt € 20 negatief.

Eind 2008 is de Stichting FPC 2landen opgericht. Dit betreft een samenwerkingsverband tussen Stichting Altrecht en de FPC De Kijvelanden gevestigd te Utrecht. De Stichting FPC 2 landen is een zelfstandig rechtspersoon met een eigen financiering verstrekt door het Ministerie van Justitie in het kader van Tender 4.

De Stichting FPC 2landen wordt niet geconsolideerd omdat Stichting Altrecht geen overheersende zeggenschap kan uitoefenen.

In 2015 is het tendercontract tussen FPC 2landen en het ministerie van Justitie beëindigd.

De Stichting FPC 2landen zal naar verwachting nog enkele jaren bestaan in verband met o.a. een wachtgeldregeling.

Operationele leasing

Stichting Altrecht heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor/ en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele lease. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat de overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de betreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag, of het equivalent hiervan, dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

Negatieve goodwill wordt afgeschreven met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Ultimo 2017 is er vanuit de Fivoor transactie sprake van negatieve goodwill die in ruim 19 jaar wordt afgeschreven (vooral gebaseerd op de kliniek opgenomen in het Fivoor onderdeel De Kijvelanden). Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 5,5%.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; de consolidatie vindt plaats op het moment dat de betreffende zeggenschap wordt overgedragen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoop prijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Vaste activa dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Stichting Altrecht beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 6 van de AWBZ. Voor dit vastgoed zijn in 2012 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging met een overgangstermijn van 6 jaar (tot en met 2017) waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg, is geconcludeerd dat sprake kan zijn van indicaties die kunnen duiden op een mogelijk duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Stichting Altrecht overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Stichting Altrecht maakt op basis van haar jaarlijks vastgestelde Strategisch Vastgoedplan een onderscheid tussen vastgoed dat geacht wordt duurzaam aan de bedrijfsdoelstelling bij te dragen en vastgoed waarbij dat niet het geval is. Voor die laatste categorie is op individueel niveau getoetst of sprake is van een impairment risico, gegeven de mogelijkheden tot het realiseren van een verkoop, de huidige boekwaarde van het pand € 0 is en op basis van de resterende gebruiksduur. Stichting Altrecht heeft een bedrijfsbrede analyse gemaakt van de realiseerbare contante waarde van toekomstige kasstromen, op basis van de volgende variabelen:

- een resterende levensduur gebaseerd op het vigerende Strategische Vastgoedplan;
- gehanteerde restwaarden van nihil;
- een duurzaam gemiddeld rendement van de instelling die bijdraagt aan de continuïteitsstrategie;
- uit de meerjarenbegroting 2018 e.v. afgeleide en genormaliseerde kasstromen voor de jaren tot einde levensduur van het desbetreffende vastgoed;
- vervangingsinvesteringen (renovatie en instandhouding) tot het niveau welke noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden op basis van het vastgoedtransitieprogramma;;
- een disconteringsvoet van 4,1%.

De uitgevoerde bedrijfswaardeberekening geeft in 2017 geen aanleiding tot een duurzame waardevermindering van enig actief. Het inbouwpakket van een huurpand is gedeeltelijk afgeboekt. Dit heeft te maken met wijzigingen met gewijzigde huurvoorwaarden van een onderhuurder.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de betreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. In 2017 is er geen aanleiding om een correctie door te voeren.

Gebruik van schattingen

De grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening vereisen dat de Raad van Bestuur en haar verantwoordelijke leidinggevenden een oordeel vormen en tevens schattingen en veronderstellingen maken, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs vermeerderd met bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardevermindering.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. Op basis hiervan is de afschrijvingstermijn per pand bepaald. Met de huidige inzichten worden deze termijnen vooralsnog als aanvaardbaar en in overeenstemming met de verwachte gebruiksduur beschouwd.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur. Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa dienen als zekerheid voor de langlopende leningen. De bankier (BNG) en het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) hebben sinds 2015 op alle materiële vaste activa een hypotheek gevestigd.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten waarborgsommen en verstrekte leningen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en waarborgsommen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

Negatieve goodwill (i.c. het meerdere van het belang in de reële waarden van de identificeerbare activa en verplichtingen op de overnamedatum boven de verkrijgingsprijs) wordt als een afzonderlijke overlopende passiefpost opgenomen. Indien de negatieve goodwill betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten waarmee rekening is gehouden in het overnameplan en die betrouwbaar kunnen worden vastgesteld, wordt dit deel van de negatieve goodwill ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht naarmate deze verliezen en lasten zich voordoen. Indien de negatieve goodwill betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten waarmee rekening is gehouden in het overnameplan en die betrouwbaar kunnen worden vastgesteld en deze verwachte verliezen en lasten niet worden verantwoord in de periode waarin deze werden verwacht, dient de negatieve goodwill voor het gedeelte dat niet hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa stelselmatig ten gunste van de winst-en-verliesrekening te worden gebracht naar rato van het gewogen gemiddelde van de resterende gebruiksduur van de verworven afschrijfbaar vaste activa en

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Goodwill (vervolg)

wordt het gedeelte dat hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa onmiddellijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Indien de negatieve goodwill geen betrekking heeft op verwachte toekomstige verliezen en lasten die betrouwbaar op de overnamedatum kunnen worden vastgesteld wordt het gedeelte dat niet hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa stelselmatig ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht naar rato van het gewogen gemiddelde van de resterende gebruiksduur van de verworven afschrijfbaar vast activa en wordt het gedeelte dat hoger is dan de reële waarden van de identificeerbare niet-monetaire activa onmiddellijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Negatieve goodwill wordt afgeschreven in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar vast activa. Ultimo 2017 is er vanuit de Fivoor transactie sprake van negatieve goodwill die in ruim 19 jaar wordt afgeschreven (vooral gebaseerd op de kliniek opgenomen in het Fivoor onderdeel De Kijvelanden). Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 5,5%.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Een dergelijke aanpassing resulteert ook in een aanpassing van de (positieve of negatieve) goodwill met terugwerkende kracht. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingswijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

Onderhanden DB(B)C's / DB(B)C zorgproducten

De onderhanden van DB(B)C's worden gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde van het deel van de DB(B)C's / DB(B)C zorgproducten dat op 31 december 2017 is geleverd. Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die ontvangen zijn van de financiers/verzekeraars in mindering gebracht. Voor de voorzienbare verliezen op de onderhanden projecten uit hoofde van DB(B)C's / DB(B)C zorgproducten wordt een voorziening op de waardering in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en overige vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare- of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen met langlopend karakter worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. Voorzieningen waarvan de afwikkeling op korte termijn wordt verwacht worden gewaardeerd op nominale waarde. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

De disconteringsvoet is gelijk gebleven aan het vorig boekjaar.

Voorziening aroot onderhoud

De voorziening aroot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden: installaties, e.d., gebaseerd op een meeriaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijf kans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. In de berekening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 1,5%, deze disconteringsvoet is gelijk gebleven aan het vorig boekjaar.

Voorziening Onregelmatigheidstoelag (ORT)

De voorziening ORT is opgenomen voor het (mogelijk) betalen van onregelmatigheidstoelag (ORT) aan (oud)medewerkers tijdens vakantie en verlof voor een periode van 2,5 jaar (2013, 2014 en tot juli 2015). De voorziening is berekend op basis van de bepalingen opgenomen in de CAO GGZ 2017-2019. Sinds juli 2015 is deze vergoeding conform de CAO 2015-2017 wel uitbetaald. In 2017 is de ORT voor het jaar 2013 uitbetaald en ten laste gebracht van de voorziening.

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumverplichtingen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd. In de berekening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 1,8%. De disconteringsvoet is niet veranderd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt getroffen voor verplichtingen die op balansdatum bestaan tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is ingeschat op basis van de beloningen van medewerkers, rekening houdend met het verwachte herstelmoment en herstelpercentage en de verzekerde risico's van arbeidsongeschiktheid.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening reorganisatie personeel

De voorziening reorganisatie personeel betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. De vorming van de reorganisatievoorziening vindt plaats op het moment dat er een gedetailleerd plan voor de reorganisatie is geformaliseerd en dit kenbaar is gemaakt aan de betrokkenen. De berekening vindt plaats op basis van de uitgangspunten van het sociaal plan.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de resultatenrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico

Stichting Altrecht maakt in haar bedrijfsvoering gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Stichting Altrecht blootstelt aan kredietrisico, renterisico, kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Stichting Altrecht een financieringsbeleidplan inclusief een overzicht van limieten en procedures opgesteld, teneinde de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van Stichting Altrecht te beperken. Stichting Altrecht heeft al haar langlopende leningen geborgd via het WfZ.

Liquiditeitsrisico

Stichting Altrecht bewaakt de liquiditeitspositie door middel van maandelijkse liquiditeitsprognoses. Stichting Altrecht ziet er op toe dat er voldoende opvraagbare tegoeden zijn om alle te verwachte operationele kosten te dekken, inclusief het voldoen aan de financiële verplichtingen. Hierin is geen rekening gehouden met het eventuele effect van extreme omstandigheden die redelijkerwijs niet kunnen worden voorspeld, zoals natuurrampen.

De maximale limiet van € 26.000 is in 2018 verlaagd tot € 15.000.

De te betalen rente bedraagt 1 maands EURIBOR plus een opslag van 150 basispunten.

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Resultaatbestemming

In de statuten van Stichting Altrecht is geen specifieke regeling over de resultaatbestemming opgenomen. Het resultaat van het boekjaar wordt aan de algemene reserve toegevoegd c.q. onttrokken.

Onzekerheden omzetverantwoording DBC-omzet

Bij het bepalen van de DBC-omzet voor schadelastjaar 2014 t/m 2017 heeft Stichting Altrecht de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen.

Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC systematiek. In de periode 2008 tot en met 2012 is reeds gebruik gemaakt van de DBC systematiek voor de incasso van het budget, maar vanaf 2013 zijn de DBC's ook bepalend voor de omzet in de jaarrekening. De systematiek kende inherente beperkingen waardoor in de periode 2008 tot en met 2012 geen goedkeurende verklaringen bij de DBC verantwoordingen konden worden verstrekt. Door de invoering van prestatiebekostiging in 2013 heeft dat ook geleid tot verklaringen met beperkingen bij de jaarrekeningen 2013 van GGZ instellingen, ook van Stichting Altrecht.

Deze generieke landelijke risico's en onduidelijkheden zijn voor een belangrijk deel geadresseerd in het door de sector breed overeengekomen en door Stichting Altrecht specifiek uitgevoerde zelfonderzoek en interne controles (schadejaar 2013 t/m 2016) welke de onderwerpen bevat zoals uitgewerkt in:

1. Het 'Plan van aanpak verantwoording behandelingen en jaarrekeningen curatieve ggz naar aanleiding van de NBA audit alert 32' d.d. 1 december 2014 (hierna: Plan van aanpak GGZ) voor wat betreft hoofbehandelaarschap en verwijsregistratie.
2. De 27 controlepunten (inclusief hoofbehandelaarschap en verwijsregistratie) zoals opgenomen in het Controleplan 'Onderzoek controles cGGZ 2013' opgesteld door de Nederlandse Zorgverzekeraars voor wat betreft de formele en materiele controles van zorgverzekeraars; aangevuld met de actuele inzichten ten aanzien van de controlepunten, voor schadelastjaar 2014, 2015, 2016 en 2017.

De in het voornoemde controleplan opgenomen overeenstemming tussen zorgverzekeraars om een 'coördinerend' zorgverzekeraar te benoemen, die de uitkomsten van het self-assessment zal beoordelen en namens de zorgverzekeraars afspraken kan maken over de te crediteren bedragen naar aanleiding van het self-assessment is tevens een belangrijke bijdrage aan de afronding voor een schadelastjaar. De afwikkeling van de schadelastjaren 2013 en 2014 heeft inmiddels definitief plaatsgevonden en is verwerkt in de jaarrekening. Het zelfonderzoek 2015 is afgerond.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De in het voornoemde controleplan opgenomen overeenstemming tussen zorgverzekeraars om een 'coördinerend' zorgverzekeraar te benoemen, die de uitkomsten van het self-assessment zal beoordelen en namens de zorgverzekeraars afspraken kan maken over de te crediteren bedragen naar aanleiding van het self-assessment is tevens een belangrijke bijdrage aan de afronding voor een schadelastjaar. De afwikkeling van de schadelastjaren 2013 en 2014 heeft inmiddels definitief plaatsgevonden en is verwerkt in de jaarrekening. Het zelfonderzoek 2015 is afgerond.

Het voortschrijdend inzicht omtrent gepast gebruik (of liever: stand van wetenschap en praktijk, en cliënt is redelijkerwijs aangewezen op de zorg) is een punt van aandacht in de omzetverantwoording over schadelastjaar 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017 geweest. In het overleg met de coördinerend verzekeraar is dit punt aan de orde geweest en volgens het controleplan is vastgesteld dat over de controles omtrent gepast gebruik nader overleg zal plaatsvinden tussen zorgverzekeraars en de branche, die naar de toekomst hun effect zullen krijgen. Overigens heeft Stichting Altrecht, gezien de beschikbare zorgprogrammering, zorgpaden en zorgprotocollen, gezien de ontwikkelingen ten aanzien van ambulante setting en gezien de benchmarking van de dbc-prijzen naar stoornissen, aan dit onderwerp frequent aandacht besteed, zowel bij de sturing als bij de verantwoording van de geleverde zorg. De verwachting is dat dit geen materiele impact zal krijgen.

De aard en de opzet van de regelgeving met betrekking tot de curatieve GGZ en basis GGZ kent onzekerheden, die inherent zijn aan de inrichting van de GGZ-sector in Nederland en daarmee inherent aan het leveren van de GGZ zorg door Stichting Altrecht. Deze onzekerheden worden op basis van ervaring, van relevante informatie van derden (waaronder benchmarking) en door diverse manieren van afstemming overleggen binnen de sector en meer specifiek met verzekeraars door Stichting Altrecht uitgewerkt door middel van schattingen bij de verantwoording van de omzet. De bijzonderheden in de omzetverantwoording zijn onderstaand toegelicht.

Stichting Altrecht heeft de ZvW-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook bij Stichting Altrecht van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie hiervan voor de jaarrekening 2017 van Stichting Altrecht toegelicht:

Zelfonderzoek schadejaar 2013, 2014 en schadelastjaar 2015 en schadejaar 2016 en 2017 (tot en met 31 december 2017).

Stichting Altrecht heeft het zelfonderzoek inzake schadejaar 2013, 2014 en 2015 zoals beschreven in het Plan van aanpak GGZ en controlepunten ZN uitgevoerd. De controlerend accountant heeft de uitkomsten uit het zelfonderzoek GGZ 2015 voorzien van een Rapport van Feitelijke Bevindingen. De uitkomsten van het zelfonderzoek zijn in detail vastgelegd en zijn gerapporteerd aan de (coördinerende) zorgverzekeraar(s). De jaren 2013 (reeds vorig jaar) 2014 en 2015 zijn inmiddels geheel afgerond, akkoord bevonden en voorzien van conclusiebrief. De resultaten zijn meegenomen in de opbrengstverantwoording. Met individuele verzekeraars kan nog nader gesproken worden over de uiteindelijke definitieve afhandeling.

Altrecht heeft het zelfonderzoek 2015 ook uitgevoerd op alle in 2016 geopende DBC's (rekening houdend met de wijzigingen in de regelgeving voor 2016) en is een eerste inschatting gemaakt voor de in 2017 geopende DBC's. In de omzet ZvW is met de voorlopige uitkomsten rekening gehouden.

Schadelast(deel)plafond(s) kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

Stichting Altrecht heeft diverse contractafspraken gemaakt met de zorgverzekeraar die van invloed kunnen zijn op het totale schadelastplafond voor schadejaar 2015, 2016 en 2017. De plafonds verschillen per zorgverzekeraar en zijn afhankelijk van een aantal factoren. De betreffende factoren worden door Stichting Altrecht in een prognosemodel opgenomen, gebaseerd op het historische seizoenspatroon. Op basis van dit seizoenspatroon enerzijds en op basis van de sturing van de variabelen die in de plafonds worden genoemd anderzijds, is eventuele overproductie boven de plafonds gekwantificeerd in deze jaarrekening en in mindering gebracht op de omzet.

Met de uitkomsten van deze analyse en onze schadelastprognose is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording 2015, 2016 en 2017 in lijn met de Handreiking GGZ 2013 en voortbordurend op deze Handreiking en rekening houdend met de veranderingen in regelgeving met betrekking tot 2014 t/m 2017.

Overgangsregeling NHC

Stichting Altrecht heeft de berekening van de vergoeding uit hoofde van deze regeling gemaakt in lijn met de beleidsregels en nadere aanwijzingen terzake en gaat uit van definitieve vaststelling en verrekening van de huidige opgenomen positie. De wijze van berekening van deze (en dergelijke) nacalculatie-posten kent een bestendige gedragslijn.

Afsluitend

De bijzonderheden bij de hiervoor genoemde factoren versterken en mitigeren elkaar. Deze factoren worden in de handreiking omzetbepaling curatieve GGZ 2013 en de hierboven opgenomen toelichting behandeld. Stichting Altrecht heeft de handreiking gevolgd en heeft in het verlengde daarvan aanvullende controles en monitoring uitgewerkt; de in deze jaarrekening 2017 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen echter in de realisatie toch afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden bepaald door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de opbrengsten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zicht heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Subsidies met betrekking tot investeringen immateriële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoed beleggingen wordt niet afgeschreven. Boekwinsten en -verliezen uit incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn niet inbegrepen onder de afschrijvingen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de vigerende arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats voor zover de middelen van het PFZW daartoe ruimte laten en het PFZW daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij het PFZW daar aanleiding toe geven, kan het bestuur van het PFZW besluiten tot het korten van aanspraken. De pensioenregeling wordt volgens de pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst.

Er is een uitvoeringsovereenkomst met PFZW gesloten. De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in deze uitvoeringsovereenkomst zijn de volgende:

- Indexatie geeft geen aanleiding tot pensioenaanpassingen
- Er vindt geen premiereductie of -terugstorting plaats.
- Bij onder dekking kan een extra premieopslag van maximaal 2,5% worden toegepast door het fonds.

De dekkingsgraad van het PFZW per ultimo maart 2018 was 99,8% (bron: www.pfzw.nl).

De aan het PFZW te betalen premies worden als lasten in de resultatenrekening verantwoord en, voor zover de aan het PFZW te betalen premies nog niet voldaan zijn, worden deze als verplichting op de balans opgenomen.

Stichting Altrecht heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval een tekort bij het PFZW, anders dan het effect van hogere premies in de toekomst. Stichting Altrecht heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft Stichting Altrecht zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als norm bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Resultaat deelnemingen (gewaardeerd op netto-vermogenswaarde)

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming(en) sinds de voorgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting Altrecht wordt toegekend.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	79.451	75.150
Machines en installaties	3.971	4.202
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	4.024	3.489
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.428	1.028
Totaal materiële vaste activa	<u>89.874</u>	<u>83.869</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	83.869	85.817
Af: correctie afschrijvingen	-3	180
Bij: in consolidatie meegenomen cum. aanschafwaarde	21.472	0
Bij: investeringen	4.165	5.608
Af: afschrijvingen	8.617	7.671
Af: in consolidatie meegenomen cum. afschrijvingen	10.621	0
Af: desinvesteringen	397	316
Bij: terugname waardevermindering	0	611
Boekwaarde per 31 december	<u>89.874</u>	<u>83.869</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**ACTIVA****2. Financiële vaste activa**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Deelnemingen	753	4.330
Overheveling immateriële vaste activa	0	7
Vorderingen compensatieregeling vaste activa	0	291
Overige vorderingen	104	218
Totaal financiële vaste activa	<u>857</u>	<u>4.846</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2017</u>
	€
Boekwaarde per 1 januari	4.846
Bij: kapitaalstorting/correctie	-51
Bij: resultaat deelnemingen	-260
Af: correctie voorgaande jaren	-111
Af: Consolidatie per 01-04-2017	-3.377
Af: aflossing vorderingen / overheveling immateriële activa	-10
Af: vergoeding compensatieregeling vaste activa	-291
Boekwaarde per 31 december	<u>857</u>

Toelichting:

Vergoeding compensatieregeling vaste activa heeft betrekking op het deel van de NZA compensatieregeling met betrekking tot het jaar 2017.

Resultaat deelnemingen heeft betrekking op het resultaat van Altrecht Aventurijn BV tot en met 31-03-2017, FPC Gent en CentraMed

Alle vorderingen die in de financiële vaste activa zijn opgenomen hebben een resterende looptijd langer dan een jaar.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7,

Specificatie deelnemingen:

Kapitaalsbelangen	Saldo per 1-jan-17	Kapitaalstoring	Aanpassing voor- gaande jaren	Resultaat boekjaar	Consolidatie per 01-04-2017	Saldo per 31-dec-17
	€		€	€	€	€
Altrecht Aventurijn BV (Fivoor BV)	4.269	0	0	-351	-3.918	0
FPC Gent (Fivoor BV)	0	60	0	79	541	680
CentraMed	61	0	0	12	0	73
	<u>4.330</u>	<u>60</u>	<u>0</u>	<u>-260</u>	<u>-3.377</u>	<u>753</u>

Toelichting

In 2017 is Altrecht Aventurijn BV (deelneming van Altrecht Participaties BV) met terugwerkende kracht toegetreten tot Fivoor BV. Altrecht Participaties BV heeft hiermee 42,5% van de aandelen Fivoor BV verkregen.

De verplichting die Stichting Altrecht heeft om agio € 6.286 te storten in Fivoor BV via Altrecht Participaties BV is voor het belang van 57,5% (deel Parnassia Groep) ad € 3.918 gecorrigeerd.

De inbreng van de deelneming FPC Gent in Fivoor BV is opgenomen op basis van kapitaal en resultaat.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**3: Voorraden**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Voorraad winkel	6	0
Voorraad restaurant	1	0
Voorraad arbeidsactiviteiten	7	0
	<u>14</u>	<u>0</u>

4. Onderhanden werk uit hoofde van DB(B)C's/DB(B)C-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Onderhanden DBC's / DBC	54.242	52.298
Onderhanden Jeugdzorg	4	4.880
Onderhanden DBBC's / DBBC	6.490	3.468
Af: ontvangen voorschotten	41.635	43.265
Totaal onderhanden projecten	<u>19.101</u>	<u>17.381</u>

De specificatie onderhanden projecten is als volgt weer te geven:

Stroom DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Diverse Zorgverzekeraars	54.242	0	34.633	19.609
Jeugdzorg	4	0	0	4
Justitie	6.490	0	7.002	-512
Totaal (onderhanden werk)	<u>60.736</u>	<u>0</u>	<u>41.635</u>	<u>19.101</u>

Toelichting:

De post diverse zorgverzekeraars bevat het onderhanden werk DBC's ultimo boekjaar.

Het onderhanden DBC wordt gewaardeerd tegen verwachte opbrengstwaarde.

Om een zo realistisch mogelijk uurloon te bepalen is gekeken naar de gemiddelde uuropbrengst van de DBC's die in 2017 zijn geopend en

Overwegingen voor deze keuze zijn:

* De DBC uurprijs moet gebaseerd zijn op DBC structuur 2017.

* De uurprijs van geopende DBC's 2017 en gesloten in 2017 is niet representatief. Deze DBC's hebben gemiddeld een veel lagere tijdsvervulling,

Alle DBC's met betrekking tot de Jeugdwet zijn ultimo 2017 afgesloten in verband met de overgang naar de nieuwe vergoedings systematiek.

Diverse verzekeraars hebben Altrecht een permanent voorschot verstrekt waarbij zij al de 'labels' hebben betrokken.

De zorgverzekeraars die een permanent voorschot hebben verstrekt stellen hieraan de volgende voorwaarden.

* Altrecht dient zorg te leveren aan de verzekerden van de zorgverzekeraar;

* Het voorschot/renteloze lening is opeisbaar bij de afloop van de overeenkomst tot het leveren van zorg;

* Veranderingen in de wet- en regelgeving (bijvoorbeeld afschaffing van de DBC's);

* Indien de solvabiliteit lager dan 8% is dient Altrecht een bankgarantie te overleggen ter hoogte van de verstrekte voorschotten;

* Als handhaving van het permanent voorschot om andere redenen redelijkerwijs niet meer kan worden verlangd.

5. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

Vorderingen uit hoofde van bekostiging:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
1. WLZ	362	1.257
2. ZVW (overgangsregeling NHC)	142	2.952
3. ZVW (LGGZ)	943	585
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	<u>1.447</u>	<u>4.794</u>

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Specificatie vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot

	<u>t/m 2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
WLZ					
Saldo per 1 januari	284	47	926	0	1.257
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	362	362
Correcties voorgaande jaren	-284	-47	-12	0	-343
Betalingen/ontvangsten	0	0	-914	0	-914
Subtotaal mutatie boekjaar	-284	-47	-926	362	-895
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>362</u>	<u>362</u>

WLZ financieringsoverschot

Waarvan gepresenteerd als:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort

WLZ

WLZ

Wettelijk Budget voor aanvaardbare kosten WLZ

overige vergoeding

ontvangen voorschotten

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
	362	1.257
	<u>362</u>	<u>1.257</u>
	<u>31-dec-2017</u>	
	€	
	22.458	
	0	
	-22.096	
	<u>362</u>	

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Debiteuren	9.014	5.819
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	7.224	7.999
Afgesloten nog niet gefactureerd DBBC's 2015	144	1.532
Afgesloten nog niet gefactureerd DBBC's 2016	2.087	5.258
Afgesloten nog niet gefactureerd DBBC's 2017	8.535	0
Vordering op groepsmaatschappij	35	0
Te verrekenen met Justitie	252	5.906
Te verrekenen Jeugdwet	8.499	2.643
Overige vorderingen	3.638	1.641
Totaal overige vorderingen	<u>39.428</u>	<u>30.798</u>

Toelichting:**Vorderingen op debiteuren:**

Vorderingen zorgdebiteuren ad. € 7.390

Vorderingen overige debiteuren ad. € 1.691

Op de vorderingen debiteuren is voor € 67 aan dubieuze debiteuren in mindering gebracht.

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Bankrekeningen	19.572	4.780
Kassen	115	77
Totaal liquide middelen	<u>19.687</u>	<u>4.857</u>

Toelichting:

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden.

Onder de noemer Bankrekeningen is 1 depositorekening (totaal € 4.481) begrepen waarvan de gelden niet vrij ter beschikking staan.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen

De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Altrecht.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Kapitaal	186	186
Algemene reserve	<u>42.778</u>	<u>41.438</u>
Totaal eigen vermogen	42.964	41.624
Aandeel derden	<u>-744</u>	<u>-692</u>
Totaal groepsvermogen	<u><u>42.220</u></u>	<u><u>40.932</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal Stichting Altrecht	186	0	0	186
	<u>186</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>186</u>

Algemene reserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserve	41.438	1.340	0	42.778
Totaal algemene reserve	<u>41.438</u>	<u>1.340</u>	<u>0</u>	<u>42.778</u>

Aandeel derden

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Aandeel derden	-692	-52	0	-744
Totaal aandeel derden	<u>-692</u>	<u>-52</u>	<u>0</u>	<u>-744</u>

Toelichting:

Aandeel derden

Betreft 25% aandeel Indigo Midden-Nederland BV van GGZ Centraal gevestigd te Amersfoort

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	0	4.300	776	0	3.524
Reorganisatie personeel	1.718	1.941	1.307	699	1.653
ORT	514	320	277	151	406
LFB uren	585	196	14	176	591
Voorziening langdurig zieken	457	617	79	352	643
Jubileumuitkeringen	1.723	340	11	8	2.044
Totaal voorzieningen	4.997	7.714	2.464	1.386	8.861

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.591
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.270
- waarvan langlopend (> 5 jaar)	995

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden+ Installaties e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening reorganisatie personeel:

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisatie.

In de berekening wordt rekening gehouden met een dotatie van salariskosten, waarbij rekening is gehouden met het percentage uren welke in de voorziening opgenomen dienst te worden. Met eventuele vaststellingsovereenkomsten is rekening gehouden. Basis van de berekening zijn de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan.

ORT

De voorziening ORT is opgenomen voor het (mogelijk) betalen van onregelmatigheidstoelag (ORT) aan (oud)medewerkers tijdens vakantie en verlof voor een periode van 2,5 jaar (2013, 2014 en tot juli 2015). De voorziening is berekend op basis van de bepalingen opgenomen in de voorlopige CAO GGZ 2017-2019. Sinds juli 2015 is deze vergoeding conform de CAO 2015-2017 wel uitbetaald. In 2017 is de voorziening van 2013 uitbetaald.

LFB uren:

Met ingang van 2010 is een voorziening gevormd cf. de gemaakte CAO afspraken waarbij bepaalde medewerkers bij het bereiken van de 55 jarige leeftijd eenmalig 200 LFB uren ontvangen. De reguliere LFB uren zijn verantwoord onder de kortlopende schulden

Voorziening langdurige zieken:

De voorziening reservering ziektevoorziening heeft betrekking op de verplichting van Altrecht tot het doorbetalen van loon gedurende de eerste 2 jaren ziekte van de medewerkers.

Jubileumvoorziening:

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)**

De specificatie is als volgt:

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€

Schulden aan banken	50.848	50.957
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	50.848	50.957

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€

Stand per 1 januari	55.970	60.983
Bij: in consolidatie genomen	7.743	0
Bij: nieuwe lening	0	0
Af: aflossingen	7.583	5.013
Stand per 31 december	56.130	55.970
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.282	5.013
	50.848	50.957

Stand langlopende schulden per 31 december

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	5.282	5.013
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	50.848	50.957
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	33.735	41.936

Toelichting**Reële waarde langlopende leningen**

Altrecht heeft het beleid langlopende leningen tot het einde van de looptijd aan te houden.

Alle leningen zijn voor 100 % geborgd bij Waarborgfonds voor de Zorgsector.

De reële waarde langlopende leningen bedragen € 64.818 tegenover een huidige waarde van € 56.130.

Voor de berekening van de reële waarde is gebruik gemaakt van de NZa normrente gebaseerd op de resterende looptijd, hoofdsom en aflossingsmomenten (2017). De wijze van berekenen is gelijk aan richtlijnen NZA 2016

11. Negatieve Goodwill

De specificatie is als volgt:

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€

Negatieve Goodwill	10.050	0
Totaal Negatieve Goodwill	10.050	0

Het verloop van de negatieve goodwill is als volgt:

	2017	2016
	€	€

Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0
Bij: verkrijging in boekjaar	13.060	0
Af: Vrijval deel dat uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa	2.615	0
Af: Vrijval in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa	395	0
Boekwaarde per 31 december 2017	10.050	0

Toelichting in welke mate (het totaal van) de negatieve goodwill als langlopend moeten worden beschouwd

Kortlopend deel van de negatieve goodwill (<1jr)	526
Langlopend deel van de negatieve goodwill (>1jr)	9.523
Hiervan > 5 jaar	6.893

Toelichting:

De negatieve goodwill is ontstaan doordat de verkrijgingsprijs van de deelneming Fivoor BV lager ligt dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. De oorzaak hiervan is dat het vermogen van de Stichting FPC de Kijvelanden om niet is ingebracht in Fivoor BV.

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**12. Overige schulden**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Schulden aan banken	1.466	5.385
Crediteuren	5.789	3.569
Onderhanden werk uit hoofde van DB(B)C's	1.080	0
Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen	414	1.835
Stortingsverplichting verwerving deelneming	3.615	6.287
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	5.282	5.013
Te verrekenen ZVW	7.807	6.940
Schuld DBBC's DBC's en Jeugd DBC's	2.776	0
Belastingen en sociale premies	7.555	5.570
Schulden terzake pensioenen	550	869
Nog te betalen salarissen	359	346
Vakantiegeld	4.632	3.589
Vakantiedagen	1.714	1.132
LFB uren	7.072	4.970
Te verrekenen met Justitie	3.333	0
Overige schulden:	4.985	4.154
Totaal overige kortlopende schulden	<u>58.429</u>	<u>49.659</u>

Toelichting:**Schulden aan banken**

Schulden aan de bank betreft het bankkrediet afgenomen bij de BNG Bank.

Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen betreft schulden aan Altrecht Aventurijn BV.

Te verrekenen ZVW

Te verrekenen ZVW heeft betrekking op ingeschatte contractoverschrijdingen met zorgverzekeraars en geconstateerde bevindingen naar aanleiding van zelfonderzoek van zowel Stichting Altrecht als Indigo Midden-Nederland BV en een inschatting voor het zelfonderzoek 2016 en 2017 voor Stichting Altrecht.

Stortingsverplichting verwerving deelneming

Schulden aan groepsmaatschappij betreft met name de inbrengverplichting ten behoeve van Altrecht Aventurijn BV.

Overige schulden:

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Verloopoverzicht investeringsruimte trekkingsrechten**

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Nog niet bestede investeringsruimte per 1 januari	37.001	35.138
Bij: indexering niet-bestede investeringsruimte	788	-29
Bij: investeringsruimte verslagjaar	1.932	1.892
Af: investeringen verslagjaar	0	0
Beschikbare investeringsruimte 31 december	<u>39.721</u>	<u>37.001</u>

(bedragen in duizenden €)

Garantiestelling

Met de huisbankier BNG bank is in 2017 een kredietfaciliteit van maximaal € 26.000 afgesloten.

Als zekerheid is er zowel een positieve als negatieve hypotheekverklaring afgegeven op alle onroerende goederen.

Daarnaast is er een akte van hoofdelijke medeschuldnaarstelling (HMS) met de bank voor Indigo Midden Nederland BV afgesloten.

De verstrekte zekerheden voor deze kredietfaciliteit luiden als volgt:

- * hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen
- * pandrecht op de vorderingen
- * pandrecht op de machines en installaties

Op 15 mei 2018 is de kredietlimiet door BNG Bank voor Altrecht verlaagd tot € 15.000 met een inperking tot € 12.000 per 1 januari 2019 en een verdere verlaging tot € 10.000 per 1 januari 2020.

Daarnaast zal de kredietlimiet worden verlaagd met de bedragen gelijk aan de verkoopopbrengsten uit hoofde van verkoop van onroerend goed van Stichting Altrecht, voor zover dit de BNG Bank toekomt in verhouding tot het WfZ, deze verhouding bedraagt thans 67,7% WfZ en 32,3% BNG Bank. De toekomstige verkoopopbrengsten voor zover dit het WfZ toekomt worden gestort op een depositorekening.

De verstrekte zekerheden voor deze kredietfaciliteit zijn:

- * Hoofdelijk medeschuldnaar schap (HMS) van alle deelnemingen, waar zeggenschap over is:

- Altrecht Participaties BV
- Indigo Midden-Nederland BV
- AI Service BV

- * Vestigen Bankhypotheek, eerste rang, gezamenlijk met WfZ
- * Vestigen Pandrecht op roerende zaken, eerste rang, gezamenlijk met WfZ
- * Vestiging pandrecht huurvorderingen
- * Derden pandrecht roerende zaken, voorraden en (debiteuren) vorderingen

De solvabiliteitsnorm is in 2017 17% en wordt in 2018 verhoogd naar 18% en daarna met een step-up van 1% per jaar tot het percentage in 2020 van 20%.

Voor de DSCR (Debt Service Coverage Ratio) geldt een minimum van 1,4. De DSCR is uitgekomen op 0,91

Bij van Lanschot Bankiers is ultimo 2017 ten bedrage van € 32 aan bankgaranties afgegeven uit hoofde van huilverplichtingen e.d.

Bij BNG Bank is ultimo 2017 ten bedrage van € 245 een bankgarantie afgegeven uit hoofde van huilverplichtingen e.d.

Obligoverplichting

Het lang vreemd vermogen is geheel geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Als gevolg hiervan ontstaat een obligo verplichting. Volgens art. 23, lid 4 van het "Reglement van Deelneming Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector" zijn deelnemers gehouden tot het betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantievermogen bedraagt. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de uitstaande restschuld van geborgde leningen ad. € 45.944, zijnde € 1.378

(bedragen in duizenden €)

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen****Onzekerheid vaststelling transitiebedrag en overgangsregeling NHC-NIC 2015 overgang DBBC-bekostiging forensische zorg**

In april 2018 heeft Stichting FPC Kijvelanden van de NZa voor de TBS/kliniek de 'vaststelling overgangsregeling nhc en nic fz 2015' en de 'vaststelling transitiebedrag forensische zorg 2015' ontvangen. Deze beschikkingen zijn door de NZa ambtshalve vastgesteld op 80% van de kapitaalsvergoeding, de inventarisvergoeding en de transitieomzet 2015 van de informatie uit de aanvraag van ForZo-JJL. Op basis van deze NZa beschikkingen zou de TBS kliniek ongeveer € 5 miljoen moeten terug betalen aan Justitie. Stichting FPC Kijvelanden heeft begin mei 2018 contact gehad met Justitie ne de NZa over deze kwestie en mede op basis van deze gesprekken bezwaar aangetekend tegen deze beschikking. Het bezwaar richt zicht op het terugdraaien van het 'ambtshalve' karakter van de vaststelling, die leidt tot de korting tot 80 % van de gerealiseerde productie en tot herstel van de afrekening naar het niveau van de geleverde zorg, inclusief de 'ambtshalve' gekorte 20 %. De gereede verwachting bestaat dat het bezwaar gehonoreerd wordt en de korting zal worden teruggedraaid. Om deze reden is in de cijfers 2017 geen rekening gehouden met de korting.

Stichting Altrecht heeft langlopende verplichtingen lopen ten behoeve van:

* lease auto's, jaarbedrag leaseverplichtingen € 181.

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele lease als volgt te specificeren:

	<u>31-dec-2017</u>
	€
Te betalen:	
Binnen een jaar	181
Tussen een en vijf jaar	34
Meer dan vijf jaar	0
	<u>215</u>

* huren; jaarbedrag huurverplichtingen € 2.788

adres	plaats	Jaarbedrag	expiratie
Prins Bernhardweg 69	Houten	€ 27	31-05-2018
Einsteinbaan 10	Nieuwegein	€ 47	30-09-2018
Zoutkamperschans 6	Nieuwegein	€ 18	31-12-2018
Rijnstraat 20-22	Rhenen	€ 23	onbepaald
Keistraat 1 en 3	Utrecht	€ 146	01-07-2018
Mimosastraat 2-4	Utrecht	€ 200	01-05-2018
Nieuwe Houtenseweg 2-16	Utrecht	€ 514	30-06-2020
Kaaphoordreef 24-36 (IMN BV)	Utrecht	€ 149	30-04-2018
Kaaphoordreef 48 (IMN BV)	Utrecht	€ 77	30-04-2019
t Goylaan 1-7 (IMN BV)	Utrecht	€ 34	30-05-2019
Barokweg 161 (IMN BV)	Almere	€ 32	14-10-2018
Soestwetering 1	Utrecht	€ 921	27-05-2030
Div locaties / spreekuurruimtes	Divers	€ 220	onbepaald
Blekerijlaan 3	Woerden	€ 150	31-12-2020
Houttuinlaan 4	Woerden	€ 115	31-05-2022
Laan van Vollenhove 3033	Zeist	€ 34	31-01-2019
Westsingel 42 (IMN BV)	Amersfoort	€ 81	31-03-2019
		<u>€ 2.788</u>	

Toelichting in welke mate (het totaal van) de niet in de balans opgenomen verplichtingen als langlopend moeten worden beschouwd.

	<u>31-dec-2017</u>
	€
Kortlopend deel (< 1 jr.)	2.788
Langlopend deel (> 1 jr.)	122.558
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	5.904

Indigo Midden-Nederland BV

Bij van Lanschot Bankiers is ultimo 2017 ten bedrage van € 373 aan bankgaranties afgegeven uit hoofd van huurverplichtingen e.d..

Fiscale eenheid

De Stichting Altrecht vormt samen met AI Service BV en Indigo Midden-Nederland BV een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belastingen van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Macro beheersinstrument

Het macrobeheersinstrument wordt door de minister van VWS ingezet om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor de curatieve geestelijk gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument (mbi) is uitgewerkt in de Beleidsregel C1/16/52c 'Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg 2017'. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van realisatie van het mbi-plafond van alle instellingen. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk voor 1 juli 2018 is gecommuniceerd. Voor 2015 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 3.593 Het plafond is in 2015 niet overschreden (TB-CU-5078-02). Voor 2016 is het mbi-omzetplafond door de NZa voorlopig vastgesteld op ca. € 3.779 Het plafond wordt uiterlijk voor 1 juli 2018 vastgesteld. Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa voorlopig vastgesteld op ca. € 3.866 Het plafond wordt uiterlijk voor 1 juli 2019 vastgesteld.

Letter of Support

De Stichting Altrecht heeft doormiddel van een letter of support haar nadrukkelijke intentie aangegeven om Indigo Midden-Nederland BV een gepaste financiële ondersteuning te bieden, hetzij onder de vorm van een inbreng, hetzij onder de vorm van een lening, hetzij onder een andere vorm van ondersteuning, teneinde de continuïteit van haar activiteiten te waarborgen. Deze letter of support is afgegeven voor een periode van 12 maanden na goedkeuring van de jaarrekening van Indigo Midden-Nederland BV.

BTW

Stichting Altrecht is met de belastingdienst in gesprek over de wijze waarop Altrecht de kosten en opbrengsten (heeft) verrekend met Altrecht Aventurijn BV (Fivoor BV) en dan met name of er sprake is van belasting toegevoegde waarde. Altrecht baseert zich op een door de belastingdienst goedgekeurde afspraak uit 2014 waarin geen sprake is van een dienst tegen vergoeding als Altrecht dezelfde werkzaamheden hanteert als een andere partner in Fivoor verband.

(bedragen in duizenden €)

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
- aanschafwaarde	147.264	19.897	24.450	1.028	192.639
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	72.114	15.695	20.961	0	108.770
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>75.150</u>	<u>4.202</u>	<u>3.489</u>	<u>1.028</u>	<u>83.869</u>
Aanpassingen beginbalans					
- verschuivingen aanschafwaarde	-95	0	0	0	-95
- verschuivingen cumm afschrijvingen	-98	0	0	0	-98
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	1.942	187	699	1.337	4.165
- In consolidate meegenomen cum. Aanschafwaarde	15.283	3.095	3.031	63	21.472
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	6.567	615	1.435	0	8.617
- In consolidate meegenomen cum. afschrijvingen	5.963	2.898	1.760	0	10.621
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	1.355	0	0	0	1.355
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	958	0	0	0	958
per saldo	397	0	0	0	397
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-5.019</u>	<u>-428</u>	<u>-736</u>	<u>1.337</u>	<u>-4.846</u>
Stand per 31 december 2017					
- aanschafwaarde	163.039	23.179	28.180	2.428	216.826
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	83.588	19.208	24.156	0	126.952
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>79.451</u>	<u>3.971</u>	<u>4.024</u>	<u>2.428</u>	<u>89.874</u>
Afschrijvingspercentage	0% - 2% - 2,5% - 5%	5%	10% - 20% - 33,3%	0%	

Stichting Altrecht

(bedragen in duizenden €)

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT Financiële Vaste Activa

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen immateriële vaste activa	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Vordering op grond van compensatieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	4.330	7	0	291	218	4.846
Kapitaalstortingen	0	60	0	0	0	0	60
Correctie voorgaande jaren	0	0	0	0	0	-111	-111
Resultaat deelnemingen	0	-260	0	0	0	0	-260
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0
Verstreckte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	-7	0	-291	-3	-301
Consolidatie per 01-04-2017	0	-3.377	0	0	0	0	-3.377
				0			
Boekwaarde per 31 december 2017	0	753	0	0	0	104	857

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Rente-herzienings datum	Restschuld 31 december 2016	In consolidatie genomen	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Reële waarde 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resteren de looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%		€		€	€	€		€			€	
BNG	30-mrt-01	11.345	40	Lineair	5,635%	30-mrt-21	7.088	0	0	284	6.804	9.281	5.384	24	lineair	284	Borging WFZ
BNG	30-mrt-01	11.345	40	Lineair	3,920%	30-mrt-21	7.088	0	0	284	6.804	8.144	5.384	24	lineair	284	Borging WFZ
BNG	17-apr-01	3.403	30	Lineair	1,080%		1.704	0	0	113	1.591	1.962	1.026	14	lineair	113	Borging WFZ
BNG	1-sep-03	4.875	15	Lineair	4,120%		650	0	0	325	325	326	0	1	lineair	325	Borging WFZ
BNG	1-apr-10	25.000	15	Lineair	3,514%		14.165	0	0	1.667	12.498	13.503	4.163	8	lineair	1.667	Borging WFZ
NWB	15-nov-02	5.000	25	Lineair	2,510%		2.200	0	0	200	2.000	2.100	1.000	10	lineair	200	Borging WFZ
NWB	2-dec-02	8.100	30	Lineair	3,320%		4.320	0	0	270	4.050	4.482	2.700	15	lineair	270	Borging WFZ
NWB	1-dec-03	7.000	20	Lineair	2,170%		2.450	0	0	350	2.100	2.167	350	6	lineair	350	Borging WFZ
NWB	30-nov-06	12.000	40	Lineair	4,055%	30-nov-26	9.000	0	0	300	8.700	10.714	7.200	29	lineair	300	Borging WFZ
NWB	29-nov-07	10.800	20	Lineair	4,660%		5.940	0	0	540	5.400	6.270	2.700	10	lineair	540	Borging WFZ
NWB	2-jun-08	6.807	10	Lineair	4,548%		1.365	0	0	680	685	696	0	1	lineair	680	Borging WFZ
Rabobank	31-dec-96	10.511	40	Lineair	3,950%		0	4.725	0	236	4.489	4.489	3.307	19	lineair	236	BankHypotheek
Rabobank	31-dec-08	978	30	Lineair	4,780%		0	717	0	33	684	684	521	21	lineair	33	BankHypotheek
Rabobank	29-apr-16	2.423	2	Lineair	1,800%		0	2.301	0	2.301	0	0	0	0	lineair	0	BankHypotheek
Totaal							55.970	7.743	0	7.583	56.130	64.818	33.735			5.282	

Toelichting

Voor de berekening van de reële waarde is gebruik gemaakt van de NZa normrente gebaseerd op de resterende looptijd, hoofdsom en aflossingsmomenten.

(bedragen in duizenden €)

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING**BATEN****14. Opbrengsten zorgprestaties**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengst ZVW	118.359	117.804
Opbrengst LGGZ	2.933	2.660
Wettelijk Budget WLZ	22.597	23.939
Opbrengst WMO	0	61
Opbrengsten Jeugdzorg	14.230	13.312
Opbrengsten Justitie	34.744	16.144
Overige zorgprestaties	378	0
Totaal	<u>193.241</u>	<u>173.920</u>

15. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten WMO	0	342
Subsidies vanwege Provincies en Gemeenten	1.005	506
Overige subsidies	8.387	2.954
Totaal	<u>9.392</u>	<u>3.802</u>

Toelichting**Opbrengsten WMO (Subsidies)**

Betreft hoofdzakelijk prestaties geleverd in het kader van collectieve preventie (Indigo Midden-Nederland BV). Gedurende 2016 heeft Indigo Midden-Nederland BV de keuze gemaakt deze werkzaamheden af te bouwen. In 2017 is dit volledig afgebouwd.

Subsidies vanwege Provincies en Gemeenten

Betreft onder andere de subsidie voor Triage en toeleiding van de Gemeente Utrecht

Overige subsidies

Overige subsidies betreft vergoeding opleidingsgelden door Zorginstituut Nederland.

16. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Overige dienstverlening	3.148	4.302
Opbrengst negatieve goodwill	3.009	0
Overige opbrengsten	6.577	2.813
Totaal	<u>12.734</u>	<u>7.115</u>

Toelichting**Overige dienstverlening**

Betreft onder andere uitgeleend personeel

Opbrengst negatieve goodwill

De vrijval negatieve goodwill is ontstaan doordat de verkrijgingsprijs van de deelneming Fivoor BV lager ligt dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. Het deel van de negatieve goodwill dat uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa is direct ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Het deel dat betrekking heeft op de niet monetaire activa is ten gunste van de resultatenrekening gebracht in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa.

Overige opbrengsten

Overige opbrengsten betreft onder andere verkoop vastgoed (gebouw L+R) Utrecht en 20 plaatsen parkeergarage ad € 2.769.

(bedragen in duizenden €)

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING**17. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	105.782	86.452
Sociale lasten	15.633	13.655
Pensioenpremies	9.394	7.310
Andere personeelskosten	<u>5.315</u>	<u>3.595</u>
Subtotaal	136.124	111.012
Personeel niet in loondienst	10.230	9.075
Totaal personeelskosten	<u><u>146.354</u></u>	<u><u>120.087</u></u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2017 waren 2.080 werknemers op basis van een volledig dienstverband (2016: 1.567)

Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2016: 0)

Het gemiddelde aantal werknemers bij geconsolideerde maatschappijen bedraagt in 2017 661 (2016: 112)

18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
- materiële vaste activa	8.617	7.671
Totaal afschrijvingen	<u><u>8.617</u></u>	<u><u>7.671</u></u>

19. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	-611
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>-611</u></u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.002	5.725
Algemene kosten	4.849	2.549
Kosten aanneemsom Altrecht Aventurijn BV	31.633	37.278
Patiënt- en bewoner gebonden kosten	2.749	1.573
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	3.036	1.796
- Energiekosten gas	513	671
- Energiekosten stroom	499	859
- Energie transport en overig	434	195
Subtotaal	<u>4.482</u>	<u>3.521</u>
Huur en leasing	4.850	3.295
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>56.565</u></u>	<u><u>53.941</u></u>

21. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	122	52
Rentelasten	-2.406	-2.426
Resultaat deelnemingen	-260	-1.217
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.666</u>	<u>-3.643</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-2.544</u></u>	<u><u>-3.591</u></u>

Toelichting:**Resultaat deelnemingen:**

Het resultaat deelnemingen betreft Altrecht Aventurijn BV tot en met 1 april 2018, FPC Gent en CentraMed

22. Aandeel derden

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Aandeel derden	53	319
Totaal aandeel derden	<u><u>53</u></u>	<u><u>319</u></u>

Toelichting:**Aandeel derden:**

Aandeel derden betreft het resultaat dat is toe te rekenen aan het minderheidsbelang van GGZ Centraal voor 25% in Indigo Midden-Nederland BV

Stichting Altrecht

(bedragen in €)

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Altrecht van toepassing zijnde regelgeving: Het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 13 en klasse V.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Altrecht is € 181.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	2017	2017
	Mw. Drs. R.H.M. Vernimmen	A.C. de Grunt
Functie(s)	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang functievervulling in 2017	01-01-2017	01-01-2017
Einde functievervulling in 2017	31-12-2017	31-12-2017
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	181.000	181.000
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoeding	176.227	167.853
Beloningen betaalbaar op termijn	11.132	11.147
Subtotaal	187.359	179.000
/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	187.359	179.000
Motivering indien overschrijding: zie	Afbouwingeling	-
Gegevens 2016		
Duur dienstverlening in 2016	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-01 / 31-12	01-09 / 31-12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	177.811	55.886
Beloningen betaalbaar op termijn	10.860	3.624
Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2016	188.671	59.510
Individueel WNT-maximum 2016	179.000	59.830

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	2017	2017	2017	2017
	Mw. Drs. M.J.C. Heeremans	Dr. H.A. Büller	Mw. Drs. I. de Jong	W. van Winden
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning + belastbare onkostenvergoeding	15.000	14.925	15.925	16.925
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Subtotaal	15.000	14.925	15.925	16.925
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100
-/- onverschuldigd bedrag	nvt	nvt	nvt	nvt
Totaal bezoldiging	15.000	14.925	15.925	16.925
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016				
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2016				
Beloning + belastbare onkostenvergoeding	16.500	14.925	15.925	16.925
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	16.500	14.925	15.925	16.925

(bedragen in €)

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	2017	2017
	Mw.S.D.T. Zandstra MBA	Ir. H. Abeln
Functie(s)	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoeding	14.925	13.425
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Subtotaal	14.925	13.425
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.100	18.100
-/- onverschuldigd bedrag	nvt	nvt
Totaal bezoldiging	14.925	13.425
Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Duur dienstverband in 2016	1/11 - 31/12	1/11 - 31/12
Bezoldiging 2016		
Beloning + belastbare onkostenvergoeding	2.238	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2016	2.238	0

24. Honoraria onafhankelijke accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

1. Onderzoek van de jaarrekening
2. andere controleopdrachten
3. adviesdiensten op fiscaal terrein
5. Niet-controlediensten

Totaal honoraria accountant

	2017	2016
	€	€
1. Onderzoek van de jaarrekening	190.573	389.646
2. andere controleopdrachten	98.905	116.463
3. adviesdiensten op fiscaal terrein	13.036	0
5. Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	302.514	506.109

Toelichting

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2017, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

25. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

(bedragen in duizenden €)

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-2017	31-dec-2016
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	78.196	83.835
Financiële vaste activa	2	7.340	4.783
Totaal vaste activa		<u>85.536</u>	<u>88.618</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	17.821	16.021
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	1.447	4.794
Overige vorderingen	5	26.772	30.269
Liquide middelen	6	5.395	4.190
Totaal vlottende activa		<u>51.435</u>	<u>55.274</u>
Totaal activa		<u><u>136.971</u></u>	<u><u>143.892</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	186	186
Algemene reserve	7	42.778	41.438
Totaal eigen vermogen		<u>42.964</u>	<u>41.624</u>
Vorzieningen			
Overige voorzieningen	8	4.207	4.755
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
	9	45.944	50.957
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	10	43.856	46.556
Totaal passiva		<u><u>136.971</u></u>	<u><u>143.892</u></u>

(bedragen in duizenden €)

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	12	161.123	166.277
Subsidies	13	4.087	3.460
Overige bedrijfsopbrengsten	14	6.397	5.057
		<u>171.607</u>	<u>174.794</u>
Som der bedrijfsopbrengsten			
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	107.507	110.953
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	7.859	7.671
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	0	-611
Overige bedrijfskosten	18	55.480	51.755
		<u>170.846</u>	<u>169.768</u>
Som der bedrijfslasten			
BEDRIJFSRESULTAAT			
		761	5.026
Financiële baten en lasten	19	-2.120	-2.323
		<u>-1.359</u>	<u>2.703</u>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING			
Resultaat deelnemingen	20	2.699	-2.226
		<u>2.699</u>	<u>-2.226</u>
RESULTAAT BOEKJAAR			
		<u><u>1.340</u></u>	<u><u>477</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve		<u>1.340</u>	<u>477</u>

**5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

5.1.13.1 Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die worden vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	70.504	75.152
Machines en installaties	3.663	4.202
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.854	3.453
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.175	1.028
Totaal materiële vaste activa	<u><u>78.196</u></u>	<u><u>83.835</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	83.835	85.775
Af: Correctie afschrijvingen v.j.	-4	172
Bij: investeringen	2.614	5.608
Bij: terugname waardevermindering	0	611
Af: afschrijvingen	7.860	7.671
Af: desinvesteringen	397	316
Af: impairment	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>78.196</u></u>	<u><u>83.835</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappij	7.249	4.403
Overige deelnemingen	74	62
Overige vorderingen	17	20
Vorderingen compensatieregeling vaste activa	0	291
Overheveling immateriële vaste activa	0	7
Totaal financiële vaste activa	7.340	4.783

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	4.783
Bij: Resultaat deelnemingen	2.858
Af: ontvangen aflossing leningen	-3
Af: waardevermindering immateriële vaste activa	-7
Af: vergoeding compensatieregeling vaste activa	-291
Boekwaarde per 31 december 2017	7.340

Toelichting:

De inbrengverplichting van Stichting Altrecht aan Altrecht Aventurijn BV van € 6.286 is verwerkt onder deelnemingen.

De positie overige vorderingen betreft een lening aan Hospice Nieuwegein deze lening (initieel groot € 45) wordt elk jaar voor € 3 afgelost.

De deelneming Indigo Midden-Nederland BV heeft een negatief eigen vermogen en is derhalve gewaardeerd naar € 0.

Voor het negatieve eigen vermogen van € 2.227 (75% van het totale eigen vermogen) is een voorziening gevormd welke in mindering is gebracht op de openstaande intercompany vordering. Zie ook de toelichting onder de overige vorderingen.

De jaarlijkse vergoeding van € 291 is in mindering gebracht op de vordering op grond van compensatieregeling MVA.

Alle vorderingen die in de financiële vaste activa zijn opgenomen hebben een resterende looptijd langer dan een jaar.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		€		€	€
Altrecht Participaties BV	GGZ	15	100,00%	3.246	3.226
Zeggenschapsbelangen:					
Indigo Midden-Nederland BV	Generalistische zorg	24	75,00%	-2.976	0
AI Service BV	Onderhoud	10	100,00%	10	0
Altrecht Aventurijn BV	Forensische psychiatrie	6.287	100,00%		-350
Fivoor BV	Forensische psychiatrie	6.287	42,50%	17.352	-30
Centramed	Onderlinge aansprakelijkheid	55		74	12
				Totaal	2.858

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

3. Onderhanden werk uit hoofde van DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€
Onderhanden DBC's / DBC-zorgproducten	52.011	50.094
Onderhanden Jeugdzorg	0	4.530
Onderhanden DBBC's / DBBC zorgproducten	6.490	3.468
Af: ontvangen voorschotten	40.680	42.071
Totaal onderhanden werk	17.821	16.021

De specificatie per onderhanden werk is als volgt weer te geven:

Stroom DB(B)C's / DB(B)C-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Diverse Zorgverzekeraars	52.011	0	33.678	18.333
Jeugdzorg	0	0	0	0
Justitie	6.490	0	7.002	-512
Totaal (onderhanden werk)	58.501	0	40.680	17.821

Toelichting:

De post diverse zorgverzekeraars bevat het onderhanden werk DBC's ultimo boekjaar. Het onderhanden werk DBC wordt gewaardeerd tegen verwachte opbrengstwaarde.

Om een zo realistisch mogelijk uurloon te bepalen is gekeken naar de gemiddelde uuropbrengst van de DBC's die in 2017 zijn geopend en gesloten zijn in 2018. Uiteraard is dat een momentopname. Op het eind van het jaar zal duidelijk zijn welk uurloon wij daadwerkelijk gaan realiseren.

Overwegingen voor deze keuze zijn:

* De DBC uurprijs moet gebaseerd zijn op DBC structuur 2017,

* De uurprijs van geopende DBC's 2017 en gesloten in 2017 is niet representatief. Deze DBC's hebben gemiddeld een veel lagere tijdsvervulling, waardoor de uurprijs te hoog uitkomt en zijn daarmee niet een weergave van de gemiddelde DBC van Altrecht.

Alle DBC's met betrekking tot de Jeugdwet zijn ultimo 2017 afgesloten in verband met de overgang naar de nieuwe vergoedings systematiek.

Diverse verzekeraars hebben Altrecht een permanent voorschot verstrekt waarbij zij al de 'labels' hebben betrokken.

De zorgverzekeraars die een permanent voorschot hebben verstrekt stellen hieraan de volgende voorwaarden.

* Altrecht dient zorg te leveren aan de verzekerden van de zorgverzekeraar;

* Het voorschot/renteloze lening is opeisbaar bij de afloop van de overeenkomst tot het leveren van zorg;

* Veranderingen in de wet- en regelgeving (bijvoorbeeld afschaffing van de DBC's);

* Indien de solvabiliteit lager dan 8% is dient Altrecht een bankgarantie te overleggen ter hoogte van de verstrekte voorschotten;

* Als handhaving van het permanent voorschot om andere redenen redelijkerwijs niet meer kan worden verlangd.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

4. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

Vorderingen uit hoofde van bekostiging:	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€
1. WLZ	362	1.257
2. ZVW (overgangsregeling NHC)	142	2.952
3. ZVW (LGGZ)	943	585
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	<u>1.447</u>	<u>4.794</u>

Specificatie vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
WLZ					
Saldo per 1 januari	284	47	926	0	1.257
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	362	362
Correcties voorgaande jaren	-284	-47	-12	0	-343
Betalingen/ontvangsten	0	0	-914	0	-914
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-284</u>	<u>-47</u>	<u>-926</u>	<u>362</u>	<u>-895</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>362</u>	<u>362</u>

	31-dec-2017	31-dec-2016
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen		
WLZ	<u>362</u>	<u>1.257</u>
	<u>362</u>	<u>1.257</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2017	2016
	€	€

Aansluiting totaal financieringsverschil WLZ

	31-dec-2017
	€
WLZ	
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten WLZ	22.458
overige vergoeding	0
ontvangen voorschotten	<u>-22.096</u>
	<u>362</u>

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

5. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Debiteuren	4.600	4.835
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	6.050	7.799
Afgesloten nog niet gefactureerde DBBC's 2015	144	1.532
Afgesloten nog niet gefactureerde DBBC's 2016	2.087	5.258
Afgesloten nog niet gefactureerde DBBC's 2017	2.732	0
Te verrekenen met Justitie	0	5.906
Vordering op groepsmaatschappijen	1.140	1.340
Te vorderen Jeugdwet	7.811	2.132
Overige vorderingen en overlopende activa	2.208	1.467
Totaal overige vorderingen	<u>26.772</u>	<u>30.269</u>

Toelichting:

Debiteuren;

'- Zorgdebiteuren € 4.019

'- Overige debiteuren € 624

Op de vorderingen debiteuren is voor € 43 aan dubieuze debiteuren in mindering gebracht.

Vorderingen op groepsmaatschappijen betreft de rekening-courant verhouding met Indigo Midden-Nederland BV

Vordering Indigo Midden Nederland BV ad. € 3.367 is verminderd met het negatief eigen vermogen van € 2.227.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Bankrekeningen	5.327	4.110
Kassen	54	65
Kruisposten	14	15
Totaal liquide middelen	<u>5.395</u>	<u>4.190</u>

Toelichting:

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden

Onder de noemer Bankrekeningen is 1 depositorekening (totaal € 4.481) begrepen waarvan de gelden niet vrij ter beschikking staan.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen.

Alle andere liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Altrecht.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Kapitaal	186	186
Algemene reserve	<u>42.778</u>	<u>41.438</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>42.964</u></u>	<u><u>41.624</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	186	0	0	186
	<u>186</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>186</u>

Algemene reserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Stichting Altrecht	41.438	1.340	0	42.778
Totaal algemene reserve	<u>41.438</u>	<u>1.340</u>	<u>0</u>	<u>42.778</u>

Toelichting:

Het resultaat 2017 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	42.964	1.340
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	42.964	1.340
Verschil	<u>0</u>	<u>0</u>

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	0	570	0	0	570
Reorganisatie personeel	1.660	439	1.039	270	790
ORT	514	0	233	0	281
LFB uren	585	86	0	153	518
Voorziening langdurig zieken	420	371	49	289	453
Jubileumuitkering	1.576	19	0	0	1.595
Totaal voorzieningen	4.755	1.485	1.321	712	4.207

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.937
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.270
- waarvan langlopend (> 5 jaar)	995

Toelichting per categorie voorziening:**Voorziening groot onderhoud**

De voorziening groot onderhoud is gevormd vanwege te verwachten bouwkundige aanpassing in gebouw Wier+

Voorziening reorganisatie personeel:

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties.

In de berekening wordt rekening gehouden met een dotatie van salariskosten, waarbij rekening is gehouden met het percentage uren welke in de voorziening opgenomen dienst te worden. Met eventuele vaststellingsovereenkomsten is rekening gehouden. Basis van de berekening zijn de uitgangspunten van het doorlopend sociaal plan.

ORT

De voorziening ORT is opgenomen voor het (mogelijk) betalen van onregelmatigheidstoelage (ORT) aan (oud)medewerkers tijdens vakantie en verlof voor een periode van 2,5 jaar (2013, 2014 en tot juli 2015). De voorziening is berekend op basis van de bepalingen opgenomen in de voorlopige CAO GGZ 2017-2019. Sinds juli 2015 is deze vergoeding conform de CAO 2015-2017 wel uitbetaald. ORT 2013 is in 2017 uitbetaald.

LFB uren:

Met ingang van 2010 is een voorziening gevormd cf. de gemaakte CAO afspraken waarbij bepaalde medewerkers bij het bereiken van de 55 jarige leeftijd eenmalig 200 LFB uren ontvangen. De reguliere LFB uren zijn verantwoord onder de kortlopende Schulden.

Voorziening langdurige zieken:

De voorziening reservering ziektevoorziening heeft betrekking op de verplichting van Altrecht tot het doorbetalen van loon gedurende de eerste 2 jaren ziekte van de medewerkers.

Jubileumvoorziening:

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Schulden aan banken	45.944	50.957
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>45.944</u>	<u>50.957</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	55.970	60.983
Af: aflossingen	5.013	5.013
Stand per 31 december	<u>50.957</u>	<u>55.970</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.013	5.013
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>45.944</u>	<u>50.957</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	5.013	5.013
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	45.944	50.957
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	29.907	37.928

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:**Reële waarde langlopende leningen**

Altrecht heeft het beleid langlopende leningen tot het einde van de looptijd aan te houden.

Alle leningen zijn voor 100 % geborgd bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector.

De reële waarde langlopende leningen bedragen € 54.634 tegenover een huidige waarde van € 45.944.

Voor de berekening van de reële waarde is gebruik gemaakt van de NZa normrente gebaseerd op de resterende looptijd, hoofdsom en aflossingsmomenten (2017). De wijze van berekenen is gelijk aan richtlijnen NZa 2016

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Schulden aan banken	1.466	5.385
Crediteuren	3.801	3.340
Stortingsverplichting verwerving deelneming en schulden aan groepsmaatschappij	6.296	6.328
Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen	414	1.835
Te verrekenen ZVW	7.807	6.042
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	5.013	5.013
Belastingen en sociale premies	5.134	5.119
Schulden terzake pensioenen	51	846
Nog te betalen salarissen	287	346
Vakantiegeld	3.280	3.300
Vakantiedagen	1.063	1.022
LFB uren	4.769	4.514
Te verrekenen Justitie	1.988	0
Overige schulden	2.487	3.466
Totaal overige kortlopende schulden	<u>43.856</u>	<u>46.556</u>

Toelichting:**Schulden aan banken**

Schulden aan de bank betreft het bankkrediet afgenomen bij de BNG Bank.

Stortingsverplichting verwerving deelneming en schulden aan groepsmaatschappij

Stortingsverplichting betreft met name de inbrengverplichting ten behoeve van Altrecht Aventurijn BV van € 6.286

Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Schulden aan participanten of maatschappijen waarin wordt deelgenomen betreft schulden aan Altrecht Aventurijn BV en AI Service BV.

Te verrekenen ZVW

Te verrekenen ZVW heeft betrekking op ingeschatte contractoverschrijdingen met zorgverzekeraars en geconstateerde bevindingen naar aanleiding van zelfonderzoek 2014 en 2015 van zowel Stichting Altrecht als Indigo Midden-Nederland BV en een inschatting voor het zelfonderzoek 2016 en 2017 voor Stichting Altrecht.

Overige schulden:

Overige schulden betreffen voornamelijk Kortlopende schulden korter dan 1 jaar o.a. rente 2018 op langlopende leningen, ontvangen facturen in 2018 betreffende het boekjaar 2017.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**11. Niet in de balans opgenomen regelingen****Verloopoverzicht investeringsruimte trekkingsrechten**

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Nog niet bestede investeringsruimte per 1 januari	37.001	35.138
Bij: indexering niet-bestede investeringsruimte	788	-29
Bij: investeringsruimte verslagjaar	1.932	1.892
Af: investeringen verslagjaar	0	0
Beschikbare investeringsruimte 31 december	<u>39.721</u>	<u>37.001</u>

Garantiestelling

Met de huisbankier BNG bank is in 2017 een kredietfaciliteit van maximaal € 26.000 afgesloten.

Als zekerheid is er zowel een positieve als negatieve hypotheekverklaring afgegeven op alle onroerende goederen.

Daarnaast is er een akte van hoofdelijke medeschuldnaarstelling (HMS) met de bank voor Indigo Midden Nederland BV afgesloten.

De verstrekte zekerheden voor deze kredietfaciliteit luiden als volgt:

- * hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen
- * pandrecht op de vorderingen
- * pandrecht op de machines en installaties

Op 15 mei 2018 is de kredietlimiet door BNG Bank voor Altrecht verlaagd tot € 15.000 met een inperking tot € 12.000 per 1 januari 2019 en een verdere verlaging tot € 10.000 per 1 januari 2020.

Daarnaast zal de kredietlimiet worden verlaagd met de bedragen gelijk aan de verkoopopbrengsten uit hoofde van verkoop van onroerend goed van Stichting Altrecht, voor zover dit de BNG Bank toekomt in verhouding tot het WfZ, deze verhouding bedraagt thans 67,7% WfZ en 32,3% BNG Bank. De toekomstige verkoopopbrengsten voor zover dit het WfZ toekomt worden gestort op een depositorekening.

De verstrekte zekerheden voor deze kredietfaciliteit zijn:

- * Hoofdelijk medeschuldnaarschap (HMS) van alle deelnemingen, waar zeggenschap over is:

Altrecht Participaties BV
Indigo Midden-Nederland BV
AI Service BV

- * Vestigen Bankhypotheek, eerste rang, gezamenlijk met WfZ
- * Vestigen Pandrecht op roerende zaken, eerste rang, gezamenlijk met WfZ
- * Vestiging pandrecht huurvorderingen
- * Derden pandrecht roerende zaken, voorraden en (debiteuren) vorderingen

De solvabiliteitsnorm is in 2017 17% en wordt in 2018 verhoogd naar 18% en daarna met een step-up van 1% per jaar tot het percentage in 2020 van 20%.

Bij van Lanschot Bankiers is ultimo 2017 ten bedrage van € 32 aan bankgaranties afgegeven uit hoofd van huurverplichtingen e.d.

Bij BNG Bank is ultimo 2017 ten bedrage van € 245 een bankgarantie afgegeven uit hoofd van huurverplichtingen e.d.

Obligoverplichting

Het lang vreemd vermogen is geheel geborgd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Als gevolg hiervan ontstaat een obligo verplichting. Volgens art. 23, lid 4 van het "Reglement van Deelneming Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector" zijn deelnemers gehouden tot het betalen van een obligo, ingeval het risicovermogen van de Stichting Waarborgfonds voor de zorgsector minder dan het garantievermogen bedraagt. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de uitstaande restschuld van geborgde leningen ad. € 45.944, zijnde € 1.378

Kredietovereenkomst Indigo Midden-Nederland BV

Er is een kredietovereenkomst tussen Stichting Altrecht en Indigo Midden-Nederland BV.

Het betreft een doorlopend krediet met een maximum van € 2.250.

De kredietovereenkomst eindigt op 01-01-2021 of zoveel eerder of later op grond van de (alsdan) van toepassing zijnde voorwaarden en bepalingen.

BTW

Stichting Altrecht is met de belastingdienst in gesprek over de wijze waarop Altrecht de kosten en opbrengsten (heeft) verrekend met Altrecht Aventurijn BV (Fivoor BV) en dan met name of er sprake is van belasting toegevoegde waarde. Altrecht baseert zich op een door de belastingdienst goedgekeurde afspraak uit 2014 waarin geen sprake is van een dienst tegen vergoeding als Altrecht dezelfde werkwijze hanteert als een andere partner in Fivoor verband.

Fivoor BV

In de jaarrekening 2017 van Fivoor BV is een onzekerheid ten aanzien van de vaststelling van een transitiebedrag, overgangsregeling NHC/NIC 2015 DBBC bekostiging. Hiervoor is inmiddels bezwaar aangetekend en de verwachting is dat het bezwaar wordt gehonoreerd. Betreft 20% van circa € 5.000 op basis van de deelneming van 42,5%

(bedragen in duizenden €)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**11. Niet in de balans opgenomen regelingen**

Stichting Altrecht heeft langlopende verplichtingen lopen ten behoeve van:

* lease auto's, jaarbedrag leaseverplichtingen € 181

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele lease als volgt te specificeren:

	<u>31-dec-2017</u>
	€
Te betalen:	
Binnen een jaar	181
Tussen een en vijf jaar	34
Meer dan vijf jaar	<u>0</u>
	215

* huren, jaarbedrag huurverplichtingen € 2.218

adres	plaats	Jaarbedrag	expiratie
Prins Bernhardweg 69	Houten	€ 27	31-05-2018
Brinkwal 11-15	Nieuwegein	€ 270	30-09-2018
Zoutkamperschans 6	Nieuwegein	€ 18	31-12-2018
Rijnstraat 20-22	Rhenen	€ 23	onbepaald
Keistraat nr. 1-3	Utrecht	€ 146	01-07-2018
Nieuwe Houtenseweg 2-16	Utrecht	€ 514	30-06-2020
Soestwetering 1	Utrecht	€ 921	27-05-2030
Blekerijlaan 3	Woerden	€ 150	31-12-2020
Houttuinlaan 4	Woerden	€ 115	31-05-2022
Laan van Vollenhove 3033	Zeist	€ <u>34</u>	31-01-2019
		€ 2.218	

Toelichting in welke mate (het totaal van) de niet in balans opgenomen verplichtingen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>
	€
Kortlopend deel (<1 jaar)	2.218
Langlopend deel (> 1 jaar)	5.558
Hiervan langlopend (>5 jaar)	6.831

Letter of Support

De Stichting Altrecht heeft doormiddel van een letter of support haar nadrukkelijke intentie aangegeven om Indigo Midden-Nederland BV een gepaste financiële ondersteuning te bieden, hetzij onder de vorm van een inbreng, hetzij onder de vorm van een lening, hetzij onder een andere vorm van ondersteuning, teneinde de continuïteit van haar activiteiten te waarborgen.

Deze letter of support is afgegeven voor een periode van 12 maanden na goedkeuring van de jaarrekening van Indigo Midden-Nederland BV.

(bedragen in duizenden €)

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	147.271	19.897	24.369	1.028	0	192.565
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	72.119	15.695	20.916	0	0	108.730
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>75.152</u>	<u>4.202</u>	<u>3.453</u>	<u>1.028</u>	<u>0</u>	<u>83.835</u>
Aanpassingen beginbalans						
- verschuivingen aanschafwaarde	-95	0	0	0	0	-95
- verschuivingen cumm afschrijvingen	-98	0	0	0	0	-98
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.927	0	540	147	0	2.614
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	6.181	539	1.139	0	0	7.859
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
	0					
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	1.355	5	0	0	0	1.360
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	958	5	0	0	0	963
per saldo	<u>397</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>397</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-4.648</u>	<u>-539</u>	<u>-599</u>	<u>147</u>	<u>0</u>	<u>-5.639</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	147.748	19.892	24.909	1.175	0	193.724
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	77.244	16.229	22.055	0	0	115.528
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>70.504</u>	<u>3.663</u>	<u>2.854</u>	<u>1.175</u>	<u>0</u>	<u>78.196</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% - 2% - 2,5% - 5%	5,0%	10% - 20% - 33,3%	0,0%	0,0%	

Toelichting

Mutaties zijn in lijn met begroting 2017

5.1.16 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen immateriële vaste activa	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	4.403	62	7	0	0	291	20	4.783
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	2.846	12	0	0	0	0	0	2.858
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstreckte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	-7	0	0	-291	-3	-301
Herwaardering deelneming	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>7.249</u>	<u>74</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>17</u>	<u>7.340</u>

Toelichting:

Vordering op grond van compensatieregeling is in 2017 volledig afgewikkeld.

(alle bedragen in duizenden €)

BIJLAGE

5.1.17 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Renteherzieningsdatum	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Reële waarde 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€		€			€	
BNG	30-mrt-01	11.345	40	Lineair	5,635%	30-mrt-21	7.088	0	284	6.804	9.281	5.384	24	lineair	284	Borging WfZ
BNG	30-mrt-01	11.345	40	Lineair	3,920%	30-mrt-21	7.088	0	284	6.804	8.144	5.384	24	lineair	284	Borging WfZ
BNG	17-apr-01	3.403	30	Lineair	1,080%		1.704	0	113	1.591	1.962	1.026	14	lineair	113	Borging WfZ
BNG	1-sep-03	4.875	15	Lineair	4,120%		650	0	325	325	326	0	1	lineair	325	Borging WfZ
BNG	1-apr-10	25.000	15	Lineair	3,514%		14.165	0	1.667	12.498	13.503	4.163	8	lineair	1.667	Borging WfZ
NWB	15-nov-02	5.000	25	Lineair	2,510%		2.200	0	200	2.000	2.100	1.000	10	lineair	200	Borging WfZ
NWB	2-dec-02	8.100	30	Lineair	3,320%		4.320	0	270	4.050	4.482	2.700	15	lineair	270	Borging WfZ
NWB	1-dec-03	7.000	20	Lineair	2,170%		2.450	0	350	2.100	2.167	350	6	lineair	350	Borging WfZ
NWB	30-nov-06	12.000	40	Lineair	4,055%	30-nov-26	9.000	0	300	8.700	10.714	7.200	29	lineair	300	Borging WfZ
NWB	29-nov-07	10.800	20	Lineair	4,660%		5.940	0	540	5.400	6.270	2.700	10	lineair	540	Borging WfZ
NWB	2-jun-08	6.807	10	Lineair	4,548%		1.365	0	680	685	696	0	1	lineair	680	Borging WfZ
Totaal							55.970	0	5.013	50.957	59.645	29.907			5.013	

Toelichting

Voor de berekening van de reële waarde is gebruik gemaakt van de NZa normrente gebaseerd op de resterende looptijd, hoofdsom en aflossingsmomenten.

(Alle bedragen in duizenden €)

5.1.18 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING**BATEN****12. Opbrengsten zorgprestaties***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten Zorgverzekeringswet	105.638	111.602
Opbrengsten LGGZ	2.933	2.660
Opbrengsten WLZ	22.089	23.939
Opbrengsten Jeugdzorg	12.452	11.871
Opbrengsten WMO	0	61
Opbrengsten Justitie	18.011	16.144
Totaal	<u>161.123</u>	<u>166.277</u>

Toelichting:

Bij de berekening van de opbrengsten zorgverzekeringswet is rekening gehouden met een reservering nuancerings 2017, correctie nuancerings voorgaande jaren en uitkomsten zelfonderzoeken 2015 en 2016.

13. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	1.005	506
Overige subsidies	3.082	2.954
Totaal	<u>4.087</u>	<u>3.460</u>

Toelichting:**Subsidies vanwege Provincies en gemeenten**

Betreft onder andere de subsidie voor Triage en toeleiding van de gemeente Utrecht, en GGZ vervoertraject.

Overige subsidies

Overige subsidies betreft met name vergoeding opleidingsgelden door Zorginstituut Nederland € 2.999.

14. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening	3.148	4.302
Overige opbrengsten	3.249	755
Totaal	<u>6.397</u>	<u>5.057</u>

Toelichting**Overige dienstverlening**

Betreft onder andere uitgeleend personeel.

Overige opbrengsten

Overige opbrengsten betreft met name verkoop vastgoed (Gebouw L+R) Utrecht en 20 plaatsen parkeergarage € 2.769.

(Alle bedragen in duizenden €)

5.1.18 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING**15. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	77.973	79.710
Sociale lasten	11.495	12.556
Pensioenpremies	6.910	6.674
Andere personeelskosten	<u>3.619</u>	<u>3.408</u>
Subtotaal	99.997	102.348
Personeel niet in loondienst	7.510	8.605
Totaal personeelskosten	<u><u>107.507</u></u>	<u><u>110.953</u></u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2017 waren 1.419 werknemers op basis van een volledig dienstverband (2016: 1.454)

Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2016: 0)

16. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
- materiële vaste activa	7.859	7.671
Totaal afschrijvingen	<u><u>7.859</u></u>	<u><u>7.671</u></u>

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	-611
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>-611</u></u>

(Alle bedragen in duizenden €)

5.1.18 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING**LASTEN****18. Overige bedrijfskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.876	5.640
Algemene kosten	1.635	1.159
Kosten aanneemsom Altrecht Aventurijn BV	39.098	37.278
Patiënt- en bewoner gebonden kosten	1.568	1.565
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	2.316	1.783
- Energiekosten gas	513	671
- Energiekosten stroom	499	859
- Energie transport en overig	434	195
Subtotaal	<u>3.762</u>	<u>3.508</u>
Huur en leasing	2.541	2.605
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>55.480</u></u>	<u><u>51.755</u></u>

19. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	122	52
Subtotaal financiële baten	<u>122</u>	<u>52</u>
Rentelasten	-2.242	-2.375
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.242</u>	<u>-2.375</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-2.120</u></u>	<u><u>-2.323</u></u>

20. Resultaat deelnemingen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	2.699	-2.226
Totaal resultaat deelnemingen	<u><u>2.699</u></u>	<u><u>-2.226</u></u>

Toelichting:

Resultaat deelnemingen	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Fivoor BV vanaf 01-04-2017	-30	0
Indigo Midden Nederland BV	-157	-956
Al Schoon BV	0	-54
Altrecht Aventurijn BV (jan-mrt 2017)	-351	-1.223
Altrecht Participaties	3.226	0
Centramed	11	7
	<u>2.699</u>	<u>-2.226</u>

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Mw. Drs. R.H.M. Vernimmen
Voorzitter Raad van Bestuur

Drs. A.C. de Grunt
Lid Raad van Bestuur

Mw. Drs. M.J.C. Heeremans
Voorzitter Raad van Toezicht

Dr. H.A. Büller
Lid Raad van Toezicht

Mw. Drs. I.K.L. de Jong
Lid Raad van Toezicht

W. van Winden
Lid Raad van Toezicht

Mw. S.D.T. Zandstra MBA
Lid Raad van Toezicht

Ir. H. Abeln
Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

(Alle bedragen in duizenden €)

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Altrecht heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld op 8 juni 2018

De Raad van Toezicht van de Stichting Altrecht heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd op 11 juni 2018.

5.2.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant